

	<p>okoliczności i skutki wprowadzenia przez władze stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku, formy walki reżimu PRL z wolnościowymi dążeniami Polaków (cenzura, „nieznani sprawcy”, Kopalnia Węgla Kamiennego „Wujek”, Lubin 1982 rok, zamordowanie Grzegorza Przemyka) oraz formy oporu wobec reżimu stanu wojennego; charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w Polsce w okresie po wprowadzeniu stanu wojennego (pomoc wszystkim prześladowanym, kultura bez cenzury, msze za ojczyznę, osoba bł. ks. Jerzego Popiełuszki, pielgrzymki św. Jana Pawła II do Polski w 1983 i 1987 roku)</p> <p>40. Uczeń:</p> <p>3) charakteryzuje główne przyczyny erozji systemu komunistycznego w latach 80.</p>	<p>40. Kryzys w bloku wschodnim</p>	<p>Kryzys - stan wojenny - prześladowania : intelektualistów i inteligencji / Marian Surmaczyński. – Wrocław, 2000. – ISBN 83-7085-521-0</p> <p>Rozstrzelana kopalnia : 13-16 grudnia 1981 roku : stan wojenny - tragedia "Wujka" / Jan Dziadul. – Warszawa, 1991. – ISBN 83-7066-277-3</p> <p>Stan wojenny w Polsce : przyczyny i konsekwencje / pod redakcją Michała Damazyna, Sylwii Galij-Skarbińskiej, Wojciecha Polaka. – Toruń, 2022. – ISBN 978-83-8180-538-4</p> <p>Śmiech na trudne czasy : humor i satyra niezależna w stanie wojennym i w latach następnych (13 XII 1981 - 31 XII 1989) / Wojciech Polak. – Gdańsk, 2007. – ISBN 978-83-89929-87-7</p> <p>Dzień bez teleranka : jak się żyło w stanie wojennym / Anna Mieszczanek. – Warszawa, 2021. – ISBN 978-83-287-1778-7</p> <p>Upadek Imperium</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Ox00aKIYfiY&list=PL3oaMoR5k0rzU174dls52sbjhCkScR6x8&index=7</p> <p>Charakterystyka realiów życia codziennego w PRL lat 80-tych.</p>	<p>Projekt. Erozja systemu komunistycznego w Europie Środkowo-Wschodniej. (Praca grupowa)</p>
--	---	--	---	--

		<p>(wewnętrzne wady systemu, „rewolucja ducha” za „żelazną kurtyną”, twarda postawa Zachodu);</p> <p>8) charakteryzuje przejawy kryzysu systemu komunistycznego w Polsce w latach 80. (niewydolność gospodarcza) oraz jego skutki w połączeniu z represyjną polityką stanu wojennego (emigracja wielu wykształconych i zaangażowanych społecznie Polaków)</p> <p>41.Uczeń:</p> <p>9)charakteryzuje genezę i znaczenie programu „pierestrojki” Michaiła Gorbaczowa; wyjaśnia pojęcie uwłaszczenia nomenklatury na przykładzie polityki rządu Mieczysława Rakowskiego (1988–1989)</p>	<p>41. Pierestrojka w ZSRS i jej echa w krajach bloku wschodniego</p>	<p>https://zpe.gov.pl/b/za-czym-kolejka-ta-stoi-charakterystyka-realiow-zycia-codziennego-w-prl-lat-80/P1AZ4Dxnm</p> <p>Żyliśmy w PRL : od wyboru Jana Pawła II do odzyskania niepodległości 1978-1989 / fot. Piotr Dylík, Jerzy Szot ; wstęp Jan Andrzej Kłoczkowski. – Kraków, 2005. – ISBN 83-60021-05-8</p> <p>Życie w PRL : i strasznie, i śmiesznie / Iwona Kienzler. – Warszawa, cop. 2015. – ISBN 978-83-11-13545-1</p> <p>Ta nasza młodość... : jak dorastało się w PRL? / Kazimierz Kunicki, Tomasz Ławecki ; [ilustracje Barbara Kuropiejska-Przybyszewska]. – Warszawa, cop. 2015. – ISBN 978-83-11-14441-5</p> <p>Szwedzki raj / Magdalena Wnuk // <i>Pamięć. pl : biuletyn IPN.</i> – 2016, nr 7-8, s. 59-61</p> <p>Reformy Michaiła Gorbaczowa</p> <p>https://zpe.gov.pl/b/reformy-michaila-gorbaczowa/PVZilWYDs</p> <p>Narodziny i upadek Związku Radzieckiego / \c Martin McCauley ; z ang. przełożył Zbigniew Landowski. – Warszawa, cop. 2010. – ISBN 978-83-05-13588-7</p> <p>Przebudowa i nowe myślenie dla naszego kraju i dla całego świata / \c Michaił Gorbaczow ; [przeł. Alina Kurkus et al.]. – Wyd. 5. – Warszawa, 1989. – ISBN 83-06-01760-9</p> <p>Rząd Rakowskiego</p>	<p>Metaplan. Ku społeczeństwu obywatelskiemu W ZSRR- wpływ reform Michaiła Gorbaczowa na świadomość społeczną. (Praca grupowa)</p>
--	--	--	--	---	---

		<p>42.Uczeń:</p> <p>12)przedstawia główne wydarzenia związane z przełomem 1989 roku w Polsce (Okrągły Stół, wybory 4 czerwca 1989 roku, wybór gen. Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta PRL, rząd Tadeusza Mazowieckiego); wyjaśnia pojęcie wyborów kontraktowych;</p>	<p>42. W samo południe 4 czerwca...</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=oYVqaISO4aI</p> <p>Dzienniki polityczne. [10], 1987-1990 / Mieczysław F. Rakowski. – Warszawa, cop. 2005. – ISBN 83-207-1788-4</p> <p>Przełom 1989 roku</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=levNGNCMG-A</p> <p>Między PRL a III RP (1989-1990) : legalizm czy kontynuacja? / pod redakcją Patryka Pleskota ; Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział w Warszawie. – Warszawa, 2020. – ISBN 978-83-8098-336-6</p> <p>Rozpad systemu.Okrągły stół</p> <p>https://zpe.gov.pl/b/rozpad-systemu-okragly-stol/PSZIY5xva</p> <p>Okrągły stół czyli polski Rubikon / Paulina Codogni ; konultacja nauk.. Jan Kofman. – Warszawa, 2009. – ISBN 978-83-7648-015-2</p> <p>Rewolucja Okrągłego Stołu / Jan Skórzyński. – Kraków, 2009. – ISBN 978-83-240-1169-8</p>	<p>Debata oksfordzka- „Okrągły stół – zwycięstwem opozycji demokratycznej”</p>
--	--	--	---	---	---

		<p>dokonyuje bilansu rządów komunistycznych w Polsce, wskazując na ich skutki w warstwie kultury, życia społecznego i gospodarczego</p> <p>43. Uczeń:</p> <p>11) charakteryzuje przebieg Jesieni Narodów w Europie Środkowej i Wschodniej; wskazuje na prekursorską rolę ruchu społecznego „Solidarność” oraz „rewolucji ducha” zainicjowanej przez św. Jana Pawła II;</p> <p>14) charakteryzuje najważniejsze zmiany geopolityczne w najbliższym otoczeniu Polski w latach 1989–1991 (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji oraz ZSRS), ze szczególnym uwzględnieniem powstania niepodległych państw bałtyckich, Ukrainy i Białorusi</p>	<p>43. Jesień Narodów w Europie Środkowej i Wschodniej</p>	<p>Jesień wasza, wiosna nasza / Timothy Garton Ash; tł. [z ang.] Małgorzata Dziewulska, Anna Husarska. – Warszawa, 2009. – ISBN 978-83-61006-67-1</p> <p>Jesień Ludów i upadek komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej</p> <p>https://zpe.gov.pl/b/jesien-ludow-i-upadek-komunizmu-w-krajach-europy-srodkowo-wschodniej/PQ8wDf3vD</p> <p>Czerwona Atlantyda : upadek komunizmu w Europie Wschodniej / Luigi Geninazzi ; przekł. Agnieszka Gołębiowska. – Kraków, 2014. – ISBN 978-83-240-3021-7</p> <p>Solidarność i upadek komunizmu : Międzynarodowa konferencja, Warszawa-Gdańsk, 3-4 czerwca 2009 = Solidarity and the Fall of Communism : International conference : Warszawa-Gdańsk, 3-4 June 2009 / [Andrzej Paczkowski et al. ; red. Violetta Kmiecik et al. ; ed. eng. Joanna Warec et al. ; wstęp Maciej Zięba]. – Gdańsk, 2009</p> <p>Rola postkomunistycznych elit w procesie formowania systemu politycznego : casus Czechosłowacji, Polski i Ukrainy / Kamil Gofron // <i>Wiadomości Historyczne</i>. – 2021, nr 1, s. 25-30</p>	<p>Gra dydaktyczna „Domino europejskie- ku suwerenności byłego bloku wschodniego” (Praca grupowa)</p> <p>Analiza SWOT Przemiany gospodarczo-</p>
--	--	--	---	---	--

	<p>44.Uczeń: 16)wskazuje, na czym polegała transformacja gospodarczo-ustrojowa realizowana w Polsce po 1989 roku, na przykładzie założeń oraz implementacji planu Sachsa-Balcerowicza; 16)wyjaśnia różnice między prywatyzacją a reprivatyzacją; 17)wyjaśnia znaczenie walki z korupcją dla kultury politycznej i efektywności gospodarczej państwa; 20) charakteryzuje zmiany dokonane w konstytucji Polski w 1989 roku; 23) charakteryzuje genezę, przebieg i konsekwencje „wojny na górze” w 1990 roku (pierwsze powszechne wybory prezydenckie w 1990 roku i zwycięstwo Lecha Wałęsy</p> <p>45.Uczeń: 5) wyjaśnia znaczenie wspólnoty samorządowej; zna treść i genezę zasady pomocniczości jako fundamentu współczesnych państw i formułuje płynące</p>	<p>44. Polska transformacja ustrojowa</p> <p>45. Ku społeczeństwu obywatelskiemu</p>	<p>Reforma Balcerowicza https://www.youtube.com/watch?v=vlhwCLjH-ql</p> <p>Szczęki wyszły na ulice / Wojciech Morawski // <i>Polityka</i>. – 2019, nr 51/52, s. 84-86</p> <p>800 dni : szok kontrolowany / Leszek Balcerowicz ; zapisał Jerzy Baczyński ; współpraca Jerzy Koźmiński. – Warszawa, 2009. – ISBN 978-83-62148-15-8</p> <p>Przemiany ustrojowe 1989-1997 https://zpe.gov.pl/b/przemiany-ustrojowe-w-latach-1989-1997/PDonl47xw</p> <p>Spór o Polskę 1989-99 : wybór tekstów prasowych / wstęp, wybór i układ Paweł Śpiewak. – Warszawa, 2000. – ISBN 83-01-13185-3</p> <p>Postkomunizm : próba opisu / Jadwiga Staniszkis. – Gdańsk, 2005. – ISBN 83-7453-655-1</p> <p>Twoja konstytucja / Wiktor Osiatyński. – Warszawa, 1997. – ISBN 83-02-06644-3</p> <p>Państwo demokratyczne-kryteria https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/Ds1uhMSUa</p>	<p>ustrojowe w Polsce. (Praca grupowa)</p> <p>Mini projekt. Badanie sondażowe „Partycypacja społeczna czyli gdzie się udzielamy ?” (Wnioski i analiza- praca grupowa)</p>
--	--	--	--	--

		<p>z niej wnioski dla codziennego funkcjonowania; 19) wyjaśnia pojęcie społeczeństwa obywatelskiego i wskazuje przykłady jego funkcjonowania w Polsce po 1989 roku; 21) wyjaśnia pojęcie demokratycznego państwa prawa; wyjaśnia znaczenie istnienia samorządu terytorialnego; charakteryzuje główne etapy jego odbudowy w Polsce po 1989 roku; 10) wyjaśnia pojęcie organizacji pozarządowej, omawia rolę i wskazuje przykłady organizacji pozarządowych (NGO) we współczesnej Polsce</p>	<p><u>Społeczeństwo obywatelskie</u></p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=cPbWLC1QXNg</p> <p>Społeczeństwo otwarte czy wspólnota? : filozoficzne i moralne podstawy nowoczesnego liberalizmu oraz jego krytyka we współczesnej filozofii społecznej / Adam Chmielewski ; Uniwersytet Wrocławski. Wydział Nauk Społecznych. Instytut Filozofii. – Wrocław, 2001. – ISBN 83-86308-48-6</p> <p>Społeczeństwo obywatelskie w Polsce : problemy i wyzwania / Sławomir Lucjan Szczesio // <i>Wiadomości Historyczne</i>. – 2017, nr 4, s. 26-29</p> <p>Obywatelstwo i społeczeństwo obywatelskie w Polsce / pod red. Bożeny Kłos i Kamilli Marchewki-Bartkowiak. – Warszawa, 2015</p> <p>Samorząd terytorialny a państwo : prawne instrumenty nadzoru nad samorządem gminnym / Mirosław Karpiuk ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji. – Lublin, 2008. – ISBN 978-83-7363-691-0</p> <p>Wstęp do nauki o państwie / Piotr Winczorek ; Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. – Warszawa, 2000. – ISBN 83-7206-050-9</p> <p>Samorząd terytorialny : wczoraj i dziś / Elżbieta Paziewska. – Warszawa, 2011. – ISBN 978-83-87124-81-6</p> <p>Samorząd terytorialny : podstawy ustroju i działalności / Hubert Izdebski. – Warszawa, 2015. – ISBN 978-83-278-0506-5 (wersja drukowana) ; 978-83-278-0507-2 (ePUB) ; 978-83-278-0508-9 (ePDF)</p> <p>Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim / red. nauk. Andrzej Kracher, Rajmund Morawski. – Racibórz, 2007. – ISBN 978-83-60730-09-6</p>	
--	--	--	---	--

				<p>Jak zostać organizacją pożytku publicznego /aut.: Radosław Skiba. –Wyd. 4. – Warszawa, 2007. – ISBN 83-60337-51-9; 978-83-60337-51-6</p>	
--	--	--	--	---	--

--	--	--	--	--	--